

ZIEMIA RZESZOWSKA

czasopismo narodowe.

Wychodzi każdego piątku.

Rekopisów nie zwraca się, listów bezimiennych nie przyjmuje.

PRENUMERATA: z przesyłką poczt.
W Polsce miesięcznie 80 gr.
W Ameryce rocznie 2 dolary

Cena numeru **20 groszy**

OGŁOSZENIA:
Za miejsce wiersza milimetrowego
Na pierwszej stronie . . . 30 gr.
W tekście 20 „
Nadane 10 „
Ogłoszenia 5 „
Kolumna 6-linowa.

OGŁOSZENIA przyjmuje i dział inzeratowy prowadzi biuro w DRUKARNI UDZIAŁOWEJ (przedtem Arvaya) ul. 3 Maja 7.

Adres Redakcji ul. Zamkowa 1. — Konto czekowe w P. K. O. Nr. 142.472.

RETŚĆ: Czy rzemiosło i drobny handel otrzyma przyrzeczoną pomoc. — Zjazd wychowanków Szkoły Brzosteckiej. — Wyrób win w domu. — Z Reduty. — Korespondencja z Rzeszowa. — Ze sportu.

Przedruk dozwolony tylko z powołaniem się na „Ziemię Rzeszowską”.

Czy rzemiosło i drobny handel otrzyma przyrzeczoną pomoc?

Przed kilku dniami podpisał rząd umowę z reprezentantami amerykańskiego kapitału, pp. Monnetem i Fischerem, o krótkoterminową pożyczkę dla Polski w wysokości 15 milionów dolarów. Do jesieni mają być sfinalizowane układy o pożyczkę długoterminową w wysokości 60 milionów dolarów, do której wliczy się przyznane 15 milionów dolarów.

Taki jest częściowy rezultat pertraktacji pożyczkowych, prowadzonych od kwietnia b. r., kiedyto zapowiadał rząd, że zaciąga wielką 100-milionową pożyczkę. Nadzieje na 100 milionów dolarów zawiodły, niemniej i te 15 milionów, które otrzymamy, są także pożądane. Życie bowiem gospodarcze kraju jest w najwyższym stopniu wyczerpane. Przechodzimy przednowek jeden z najcięższych od chwili uzyskania niepodległości. Zboże, ze skąpych stosunkowo zbiorów zeszłorocznych wywieziono jeszcze w jesieni a dziś sprowadza się je po cenach o 50 procent wyższych z zagranicy. Spowodowało to już załamanie się bilansu handlowego, który od paru miesięcy wykazuje stale wzrastający deficyt. Za deficytem tym idzie odpływ zapasu walut z Banku Polskiego a więc osłabianie podstaw zł. tego.

Część zaciągniętej pożyczki ma służyć właśnie na złagodzenie następstw deficytu bilansu handlowego.

Większa natomiast jej część, bo około 10 milj. dolarów, ma być, według planu, użyta na cele gospodarcze — inwestycyjne. I te właśnie cele bliżej nas interesują. Wiadomo, że dziś

o kredycie inwestycyjnym dla rzemiosła, czy wogóle o długoterminowym, z któregoby i handel mógł się zasilić — niema mowy. Żaden z banków takiego kredytu dla rzemieślnika czy kupca nie udzieli. Mówiono wprawdzie, że udzielona w zeszłym roku pożyczka dla rzemiosła 5 milj. zł., sfinansowana przez P. K. O., przewidywać będzie również kredyt długoterminowy — w praktyce jednak okazało się, że warunki tej pożyczki są tak uciążliwe i w tak małych kwotach była udzielana, że niepodobna było traktować tego jako poważniejsze rozwiązanie kwestji zapotrzebowania kredytów inwestycyjnych przez rzemiosło. Który warsztat rękodzielniczy mógł wprowadzić poważniejsze inwestycje przy 1.000 zł. (przeważnie) kredytu na 16%, z czego ściągano jeszcze po 100 zł. udziału i różne prowizje i t. d.?

Jest jednak dziś ze strony rządu zapewnienie z różnych okazji składane, także i z okazji Zjazdu Izb rzemieślniczych w Krakowie, że rząd docenia rolę ręki dzieła w życiu gospodarczym państwa i że będzie starał się mu dopomóc. Obecnie nadarza się okazja spełnienia tych obietnic. W ogólnym planie inwestycyjnym winno i rzemiosło znaleźć należyte miejsce i w kredytach partycypować. I to w kredytach udzielonych wprost, bez niepożądanych, a kosztownych pośredników! Warsztaty rzemieślnicze chcą i mogą produktywnie i silnie funkcjonować, trzeba je tylko zasilić ożywczym prądem przystępnego kredytu długoterminowego.

Po pobożnej modlitwie ruszyła cała fala ludu pod szkołę. Tu na dziedzińcu odbyło się najpierw powitanie.

Witał więc najpierw zjazdowców dyrektor tamtejszej szkoły p. Szczepański jako gospodarz. A witał ten serdeczniej, że już dobiega lat 40, jak najpierw jako nauczyciel, potem jako kierownik ciągle wysyłał w świat świeże zastępy młodzieży szkolnej. To też temu bojownikowi o wiedzę i oświatę powszechną zjazdowcy urządzili owację, czcąc przemowami i śpiewami jego 40 letnią działalność wychowawczą.

Po dyrektorze szkoły przemawiał sędziwy 87 letni dziekan i proboszcz parafji brzosteckiej X. Stefan Szymbkiewicz, Ów zawsze przyjaciel szkoły, kochający Boga, Ojczyznę i ludzi, choć wiekiem starszy, a jednak ciałem i duchem krzepki, wzór cnót kapłańskich, arka dawnych i młodych lat, może najpiękniejsze ze wszystkich wypowiedział słowa na tym zjeździe, na którym chwaliło się Boga i Ojczyznę.

To też zjazd uczył należycie tego posiwiałego w boju o cześć Bożą kapłana osobnym toastem, wypowiedzianym w czasie obiadu przez panią Twaduszową.

Trzeci z kolei witał zjazd tamtejszy burmistrz miasteczka p. Andrzej Tułeczki, który podkreśliwszy znaczenie zjazdu dla Brzostka, dał wielki wyraz radości, iż w mieście, w którym mu przyszło włodarzyć, tak wielka rzecz została dokonana.

Na końcu przemawiały dwie szkolne dziewczynki i Staniszeńska i Trześniowska, które i trzęsącą głęboką i formą tak porwały serca słuchaczy, iż widniały na wielu licach łzy, jako wyraz dziwnej radości i rzadko przeżywanego szczęścia.

(c. d. n.)

PAŃSTWOWY MONOPOL SPIRYTUSOWY

wódki czyste pierwszorzędnej jakości mocy 40 i 45 stopni.

Najprzedniejszą wyrob wódczaną potrójnie oczyszczoną „WÓDKA WYBOROWA“ mocy 45 stopni.

Obowiązkowa sprzedaż butelkowa we wszystkich handlach win i spirytualji, oraz kieliszkowa w restauracjach.

125

1-3

Wyrób win w domu.

Dla niejednego będzie może nowością wiadomość, że ze wszystkich owoców tak świeżych, jak i suszonych, dalej z miodu jak i zboża, a w szczególności z żyta przygotować można wina smakiem i zapachem nieustępujące nawet doskonałym gatunkom win gronowych. Zrozumiałem to jest, gdyż istotnej różnicy między winami gronowymi, a naszymi owocami niema. Wprawdzie w naszych owocach jest mniej cukru a więcej kwasów, aniżeli w winogronach, to jednak różnicę tę łatwo wyrównać przez dodanie wody celem obniżenia zawartości kwasów i dodanie odpowiedniej ilości cukru. Właściwy każdemu gatunkowi wina smak i zapach nie jest zależny od składu owocu, lecz od gatunku drożdży, które fermentację spowodowały. Jeżeli więc sok z naszych owoców zafermentujemy przy pomocy szlachetnych drożdży winnych, otrzymamy z niego wino do niepoznania naśladowane odpowiedni gatunek wina gronowego. Najlepszym tego dowodem jest fakt, że na międzynarodowej wystawie win w Paryżu w r. 1895 pierwszą nagrodę przyznano za wino, które, jak się potem okazało, wyrobione było z porzeczek. Można sobie wyobrazić jaką konsternację wywołało to wśród producentów win gronowych.

Sprowadzone do nas i przepłacane prawdziwe wina francuskie, jak Burgund, Bordeaux, portugalskie Porto (Portwein) zawierają znaczny procent soku innych owoców, a mianowicie wiśni, borówek, którego owoce eksportowane są całymi wagonami od nas i z Niemiec do Francji.

Ze znanego faktu, że wina owocowe dzięki użyciu odpowiednich drożdży nabierają wszystkich cech win gronowych, korzystają dotychczas tylko fabryki win owocowych. Produkcja w domu była bardzo utrudniona, gdyż rasowe drożdże winne otrzymać można było tylko na zamówienie w specjalnych zakładach, tylko w stanie płynnym, a to utrudniało wysyłkę. Drożdże były mało trwałe i w krótkim czasie zamierały.

Dziś wyrób win udostępniony został wszystkim, bo wyprodukowano w kraju rasowe drożdże winne w stanie suchym i trwałym. Dzięki temu każdy może w domu minimalnym nakładem pracy i kosztów wyprodukować doskonałe wino, które jest napojem bardzo zdrowym, gdyż zawiera prócz innych zdrowych składników znaczną ilość witamin, substancji dla zdrowia niezbędnych. Jeżeli nadto weźmiemy pod uwagę, że wzmożona produkcja win owocowych w kraju zwiększy konsumpcję cukru krajowego, a ograniczy import win zagranicznych, to zrozumiemy, że popieranie tej gałęzi przemysłu domowego ma ogromne znaczenie ekonomiczne i społeczne.

Zjazd wychowanków Szkoły Brzosteckiej.

Zjazdy byłych uczniów gimnazjalnych, czy seminarjalnych to zwykły wypadek. Rzadziej się zdarzają zjazdy regionalne, a jeszcze rzadziej zjazdy wychowanków szkół powszechnych.

A właśnie taki typ zjazdu miał miejsce w Brzostku w dniu 3 i 4 lipca br.

Zjazd dobrze obmyślany i przygotowany przez komitet w tym celu wyłoniony, w którego skład wchodziło przeważnie grono nauczycielskie z Krakowa. Wnękiem na czele, zaczął się w niedzielę dnia 3 lipca zebraniem towarzyskim w domu Państwa Józefów Tułeckich, gdzie zjazdowcy przywitali się i zaznajomili. Wesoła pogawędka i zabawa przeciągnęła się do północy.

W poniedziałek rano odprawił nabożeństwo żałobne za zmarłych wychowawców i wychowanków X. Piotr Niezgoda, generał wojsk polskich z Krakowa. Następnie w czasie mszy uroczystej, odprawionej na intencję zjazdowców, na którą przybyła licznie ludność parafji, a w szczyście której dzieci szkolne wyćwiczone przez prof. Wnękę odśpiewały szereg religijnych pieśni, wypowiedział tamże X. Niezgoda wspaniałe kazanie, które do łez rozczuliło uczestników, a równocześnie wskazał drogi po których iść należy, aby dojść do celów ostatecznych, które się wyrażają w hasle: Bóg i Ojczyzna. Po nabożeństwie cały kościół ruszył na cmentarz, gdzie zgromadziła się brać szkolna ze zjazdowcami dla złożenia hołdu śp. Wojciechowi Michnia-kowi nad którego grobem przemówił X. Dr. Jałowy, odmawiając modlitwę za zmarłych wychowawców, rodziców, krewnych i wychowanków szkoły brzosteckiej.

**Żadna skóra tego nie dokona
Co obczas gumowy**

„BERSONA“

Koszt produkcji w domu jednego litra wina wynosi od 40 gr. do Zł. 1, a to zależnie od gatunku i ilości użytych owoców, oraz ilości dodanego cukru. Większych kosztów być nie może bo 1 kg. żyta, czy głogu, lub 2-3 kg. jakichkolwiek owoców przy dodatku 1 kg. cukru, wody i drożdży rasowych dają 5 litrów wina zawierającego 12-5% alkoholu.

Tak wyprodukowane wino służy nie tylko do bezpośredniego spożycia, ale również do przygotowania w nader prosty sposób **szampana, koniaku, kruszonu, zup winnych, szoda** itp.

Należy zważać, aby kupować drożdże wyrabiane w kraju, aby zamiast wydawania pieniędzy na obce wina, nie wydawać ich na obce fabrykaty, temwięcej, że w kraju fabryka „Vinum” daje produkt pierwszorzędny.

Dr. Krogulski — cudotwórca.

Chodzą po mieście pogłoski, że w II-giem Kole głosowały i nieboszczyki i to takie, co już przed kilku laty ten padoł płaczu opuściły. Listę układał p. Komisarz. Jeżeli się na nią dostały nieboszczyki to jego w tem zasługa. Wstał nieboszczyk, jako wierny za życia sojusznik Dra Krogulskiego, oddał głos na jego listę i nazad puł żył się do grobu. Nie jestże to cud, — a p. Komisarz nie jest cudotwórcą?

Ponoć p. Schaufel po wyborach odgrzebał tych nieboszczyków, przekonał się, że rzeczywiście pomarli, chciał ich głosy unieważnić, bo jakoś nie dowierzał, żeby akurat na wybory na zawołanie p. Komisarza nieboszczyki zmartwychpowstali, ale p. Komisarz zdołał p. Schaufla przekonać, żeby cudowi nie oponował, bo to potrzebne dla dobra gminy, a Rzeszów stanie się wyjątkowym miastem, do którego będą odbywać pielgrzymki wszyscy Komisarze i burmistrze przeprowadzający wybory i chcący za wszelką cenę pokonać przeciwników.

Postaramy się Wyborcom przytoczyć nazwiska tych zmarłych, a tak cudownie na wybory wskrzeszonych, na wieczną rzecz pamiątkę i dla zamarkowania dróg, które uświęcają cel.

Za spokój duszy ś. p.

**MARTY z RUTKOWSKICH
MIDOWICZOWEJ**

jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci
odprawione zostanie

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

we środę dnia 27 lipca br. o godz. 7-30 rano
w kościele parafjalnym w Rzeszowie.

MAŻ z CÓRKAMI.

Rzeszów, dnia 21 lipca 1927 r.

KRONIKA.

Z „Reduty”. Staraniem T. U. R. powtórzyła „Reduta” w niedzielę, 17 bm. po raz trzeci „Księcia Niezłomnego” przy przepelnionej sali. Artyści jak i na poprzednich przedstawieniach wywiązali się doskonale ze swych ról, zdobywając sobie hojne oklaski. Tem przedstawieniem zakończyła „Reduta” drugi sezon swej działalności i przygotowuje się po przerwie wakacyjnej do nowej kampanji.

Co grają kina? „Kino Wanda” wyświetla wspaniały j-dnoserjowy film pt. „Przez dzikie prerje Oklahomy”. W głównych rolach: Richard Dix, Wallace Beery i najlepszy cowboy Ameryki Ernst Torrence. Ponadto 2 aktowa komedia pt. „To i owo”.

„Kino Muzeum” wyświetla wspaniałe arcydzieło filmowe w 12 aktach pg. powieści Pierre Frandaie pt. „Człowiek z autem”. W głównych rolach: Huguette Duflos, Georges Galli, Chaka-toung.

Wiadomości diecezjalne. Mianowani: ks. Ludwik Grabowski, wikariusz w Żołyni, administratorem w Wólce Niedźwiedzkiej; ks. Jan Dziedzic,

administrator z Miżyńca, administratorem in spiritalibus w Krośnie; ks. Aleksander Ziemiański, katecheta szk. powsz. w Rozwadowie, administratorem w Miżyńcu; ks. Stanisław Lubas (junior), wikariusz z Błażowej, administratorem w Żyznowie. Nowowyświęceni w dniu 29 czerwca b. r. otrzymali posady wikariuszów: ks. Władysław Haduch w Szebniach; ks. Józef Mendelowski, w Łączkach Jagiellońskich; ks. Jan Stączek w Strzyżowie; ks. Józef Stefański w Dobrzechowie. Zmarli: dnia 9 maja b. r. ks. Adolf Tyszek, kapelan dworski w Pełkiniach; 11 czerwca ks. Józef Kasprzycki, emerytowany proboszcz z Grębowa, w 67 r. życia a 43 kapł. R. i. p.

Korespondencja z Rzeszowa.

Od jednego z obywateli otrzymaliśmy korespondencję, którą zamieszczamy:

Wyszedłem w niedzielę na spacer ku Wygnańcowi. Stałem i zdumiałem się, zobaczywszy lampy elektryczne, aż za kasarniami artyleryskimi. Nie ma to, jak wybory, pomyślałem sobie, bo, że im tylko ma Wygnaniec do zawdzięczenia światło, nie ulega wątpliwości. Dr. Krogulski, jak „panna na wydaniu” co się to chce koniecznie przypodobać kawalerowi, aby sobie skaptować głosy na Wygnańcu, dał mu światło. Lecz dlaczego zapomniał o nas, dlaczego dla nas Dr. Krogulski jest macochą, choć tyle razy, będąc na galerji podczas posiedzeń rady, słyszałem upominanie się radnych o oświetlenie wszystkich przedmieść, a szczególnie Bud. —

Myśląc nad tą niesprawiedliwością jednych a drugich, przyszedłem do takiego wniosku. Na Wygnańcu mieszkają sami szczerzy katolicy i ci mogliby byli pójść przy wyborach za listą księdza Proboszcza. Żeby ich skaptować dla siebie, trzeba im coś dać i dano im światło — u nas na Budach jest dużo kolejarzy socjalistów, tych Dr. Krogulski był pewnym, więc nas kaptować nie potrzebował i my dalej będziemy chodzić w ciemności. Żeby to wybory odbywały się choć dwa razy do roku i żeby za każdym razem przeprowadzał je Dr. Krogulski, przedmieścia doczekałyby się i światła i chodników, możeby i Budy coś przytem oblażyły.

Rzeszów 17/VII — Zawody o mistrzostwo K. Z. O. P. N-nu Podokręg tarnowski klasa B. II runda. „Resovia” — „Bar-Kochba” 4:2 (1:2).

Najbliższe rozgrywki. W niedzielę dnia 24 bm. zjedzie do Rzeszowa K. S. „Sandecia” i rozegra z „Resovią” o godz. 16:30 zawody o mistrzostwo klasy B. — Sympatyczna drużyna „Sandecji” gościć będzie po raz pierwszy w Rzeszowie, co już temsamem musi obudzić zainteresowanie.

Datki. Aleksandrowie Tauchertowie zamiast kwiatów na grób śp. Tadeusza Stanisza i córki Wandy i Zofji Zł. 10 do uznania Redakcji. — Kwotę Zł. 10 przeznacza się na Ochronkę.

Sprostowanie. W rubryce „Datki” zamieszczono mylnie: dyr. Wojtunikowie 20 Zł. zamiast 10 Zł.

O g ł o s z e n i a.

KOSZULE MĘSKIE

własnego wyrobu
białe z pikowym przodem
pierwszorzędnej jakości

po złotych **12⁸⁰**

Krawaty	Płótna
Rękawiczki	Zefiry
Pończochy	Materje
Skarpetki	Koce
Chusteczki	Kapy

B I E L I Z N Ę

męską i damską

K O Ł D R Y

własnego wyrobu

poleca

ROBERT DONTN

RZESZÓW, 3-go MAJA 2.

Kapelusze

wszelkich rodzaj
miękkie od zł. **13⁵⁰**

Kaszkiety

od zł. **3[—]**

MAGAZYN GALANTERYJNO — MODNY

Kazimierza Salwacha

W RZESZOWIE, UL. KOŚCIUSZKI 8.

poleca na sezon wiosenny:

Pończochy damskie i męskie, Skarpetki,
Rękawiczki niciane i jedwabne.

Bieliznę męską białą i kolorową, Chusteczki,
Parasole, Laski, Krawaty, Czapeczki i Kapelusiki
dziecinne.

**Torebki damskie, Walizy i torby
podróżne.**

Perfумы, Wody kolońskie, Pudry, Mydła
i wszelkie Kosmetyki.

**Zabawki dziecinne letnie-balony,
hamaki — leżaki.**

7—?

56

SKŁADNICA KÓŁEK ROLNICZYCH

oprocentowuje

wkładki na R^k bieżący

po 10%

od 1-go lipca 1927 r.

113

Wyrabiają wino

na rasowych drożdżach winnych,
oryginalnych „Vierka”. 37 gat. Zł. 1⁴⁰. Podręcznik 85 gr. Rurki ferment i gąsiary. **F. Szklanny**,
Rzeszów ul. Dr. Jabłńskiego. 1—2 123

Do sprzedania

tanio, dwie żniwiarki jedna kosiarka używane.
Wiadomość Rzeszów, Zamkowa 11. 1—3 109

**POT i NIEMIŁA WOŃ
z RAK, NÓG i PACH**
USUWA ZHANY I NIEZASTĄPIONY
OD 1/2 WIEKU
SUDORYN
W PUDEŁKU z SITKIEM.
FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
„AP. KOWALSKI”
WARSZAWA

RASOWE DROŻDŻE WINNE

„VINUM”

nadają winom z owoców i żyta
zapach i smak oryginalnych win
gronowych

do nabycia w Rzeszowie:

Drogerja Regiec
ul. 3 Maja

J. Schaitter i Ska
ul. Kościuszki

Spółdzielnia Kółek rolniczych.

Perlmuttera Ultramaryna

Jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i celów malarskich. Odznaczona na wystawach w Brukseli i Medjolanie złotem medalami.

34—52

Wszędzie do nabycia.

Gerc Jan

ur. w Przemyślu 1904. unieważnia
zgubione dokumenta wojskowe wydane przez PKU. Rzeszów i świadectwa cywilne. 120

Peppek Leonard

ur. Piątkowej 1893 unieważnia
ważną zgubioną zagranicą książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Rzeszów.